

Een moeilijke leeftijd

Ab Kuypers

De jeugd en de toekomst. Samengebracht tot een cliché, dat ik hier al vaker heb gebruikt. Behalve de bereidheid de jeugd te willen vinden, zal ook de jeugd zelf een toekomst willen zoeken in de imkerij. Twee botsende belangen, zo lijkt het soms. In ieder geval een gebied waar nog veel ontginningswerk te doen is, ondanks het vele goede werk dat reeds wordt verricht bij het interesseren van jongeren voor het bijhouden. Dat helaas vooroordelen vaak bewaarheid worden moge blijken uit het verhaal dat ik optekende uit de mond van een 18 jarige imker. David Kaljouw, kwam min of meer bij toeval in aanraking met de imkerij. Hij ondervond daarbij aanvankelijk niet de open armen die hij had verwacht. Een gesprek met de toekomst? Oordeelt u zelf.

Op 14-jarige leeftijd kwam David Kaljouw op onverwachte manier in aanraking met de imkerij. Bij de subvereniging Walcheren volgde hij een zogenaamde snuffelcursus. Voor een beginnerscursus was niet voldoende animo. 'Het was mijn moeder die mij hiervoor had opgegeven. Zij dacht dat dit wel iets voor mij zou zijn. Ik zelf had eigenlijk nog nooit in de richting van imkeren als een hobby gedacht,' aldus David Kaljouw. Deze eerste kennismaking met het leven van de honingbijen en het omgaan met de bijen beviel hem wel. Hij kreeg de smaak te pakken en wilde meer; zelf imkeren. Toch gingen de eerste stappen op het imkerspad niet vanzelfsprekend. 'Na de cursus kwam er eigenlijk helemaal geen verdere reactie. Ik ben toen zelf maar wat gaan aandringen. Na toch wel veel moeite lukte het uiteindelijk een mentor voor mij te vinden. De eerste opvang was dus niet geweldig. Ik ben echt zelf overal achteraan gegaan. Misschien mede daardoor dat ik ook wat feller ben geworden op verschillende zaken uit de imkerij. De hele promotie en het imago behoeven volgens mij wel de nodige verandering.' Ondanks deze moeizame start heeft David doorgezet en is aan het imkeren geraakt.

Klein begin

'Ik heb altijd met één volk geïmkerd. Het volk waarmee ik ben begonnen als een zwerm, gekregen van de heer Schaap. Mijn mentor, de heer Erik Speksnijder, was heemtuinbeheerder van het Zeeuws

Biologisch Museum in Oostkapelle, waar ik toen stage liep. In de heemtuin daar stonden al twee bijenvolken. In hun stal is daar toen het mijne bijgekomen. We hebben die tijd altijd samen in de bijenvolken gewerkt. Daar heb ik veel van geleerd. Zo kreeg ik dus wel een aardige praktijkopleiding, maar de theorie heb ik toch eerst, voor het seizoen begon, zelf uit de boeken gehaald. Eerst het boek van Van Gool, later het handboek van Jan Speelziek. Dit laatste boek vind ik overigens beter en duidelijker. Meer van deze tijd.'

Op zijn belangstelling voor de bijenhouderij werd overigens nogal meewarig gereageerd door zijn leeftijdsgenoten. 'Zij konden zich dus helemaal niet voorstellen, wat er nu zo leuk is aan het houden van bijen. Dat geeft mijn inziens ook wel een beetje aan dat er eigenlijk bij veel jongeren niets bekend is over het imkeren, of er in ieder geval een heel verkeerd beeld van bestaat.'

Over imago en PR

Het beeld dat heden ten dage nog altijd van de imkerij bestaat, althans zoals dat bij David Kaljouw overkomt, is er een van een vervlogen tijd. De aandacht die men besteed aan het kweken van interesse zou moeten worden verlegd. Zo is de overtuiging van mijn jonge gesprekspartner. David: 'Ik weet wel dat het hier en daar al gebeurd, maar er zou veel meer aandacht aan de bijen moeten worden besteed op de scholen die agrarische opleidingen verzorgen. Daar moet je ook proberen jongeren tot het imkeren te verleiden. Neem nu mijn eigen school, ik volg een MBO-opleiding bos- en natuurbeheer in Velp. Hier wordt dus niets aan de bijenhouderij gedaan. Maar dit zijn volgens mij nu precies de instellingen waar men de imkerij zou moeten promoten. Misschien moeten de besturen van de imkersbonden dit zich maar eens aantrekken. Zolang de scholen zelf niets ondernemen moeten de bonden de bijen maar promoten. Het is in principe toch vreemd dat ik hier op onze opleiding helemaal niets meekrijg van de bijen? Maar ook de algemene PR lijkt mij voor verbetering vatbaar.'

Op tafel liggen twee verse krantenartikelen over een bijenzwerm midden in hartje Arnhem. 'Ik was daar toevallig in de buurt, heb nog gesproken met de imker die de zwerm aan het scheppen was. Maar wanneer ik dan in de krant moet lezen, dat de

'mannelijksbijen' door die imker mee naar huis zijn genomen om in een korf te worden gehuisvest, dan verbaas ik mij er telkens weer over, dat men nog altijd niet schijnt te weten dat de moderne imker met kasten werkt. Kennelijk mankeert er nog wel wat aan het imago. Het beeld dat imkers oproepen is toch het oude mannetje met een korfje onder de arm en een pijpje in de mond? Zo blijft er een stoffig imago ronde de imkerij hangen. Dat is niet goed. De imkerij is toch een moderne hobby waarbij zeer moderne materialen worden gebruikt en welke op vrij wetenschappelijke gronden wordt bedreven. Maar goed, deze zaken zijn natuurlijk niet alleen de zorg voor de hoofdbesturen van onze bonden. Ook op lokaal niveau moet men hier aandacht aan besteden.'

Jong en oud

Dringt de vraag zich op, of David zich wel thuis voelt tussen voornamelijk 'ouwe knarren', zoals wij mijn leeftijdgenoten maar zijn gaan benoemen. 'Nu moet ik je eerlijk bekennen, dat ik momenteel weinig actief ben in onze vereniging. Het is maar een kleine afdeling waar ik lid van ben, en er wordt ook niet zoveel georganiseerd. Maar ik moet zeggen, hoewel ik veruit

David: 'De imkerij is toch een moderne hobby'.
Foto: Ab Kuypers

de jongste ben, dat ik nu wel het gevoel heb dat ik erbij hoor. Er zijn amper wezenlijke verschillen tussen mij en de oudere imkers, veertigers, vutters en gepensioneerden, zolang het maar over onze hobby gaat. Andere interesses deel je met anderen, toch? Dus dat klikt wel tussen de oude knarren en mij. Ik mag ze overigens graag observeren.'

Dat dit wel eens anders is geweest vertelt de ervaring die David als jong en beginnend imker ondervond tijdens een bijenmarkt bij hem in de buurt. David: 'Toen ik daar wat rondliep en wel eens een praatje met deze of gene uit de imkerij wilde maken, kende men mij helemaal niet. Er werd een beetje afwendend tegen me aangekeken. Alsof ik er als jochie van 14 niet bij hoorde. Dit is geen persoonlijk verwijt naar wie dan ook, de één kan nu eenmaal beter opschieten met jongeren dan een ander. Maar ik heb het toch wel als heel negatief ervaren, men moet wel openstaan voor de jeugd en hen serieus nemen.'

Ook van het maandblad Bijen vindt David dat het niets te bieden heeft voor jongeren. 'Neem nu alleen al de layout, ik weet wel dat het op zich niet echt belangrijk is, maar het heeft niets van het flitsende van bijvoorbeeld op jongeren gerichte bladen. Maar ook de inhoud is toch vooral voor volwassenen geschreven. Ik vind het overigens een heel goed blad, hoor, daar niet van. Maar er zou misschien wel wat meer aandacht voor de jongere imker kunnen zijn. Hoe precies weet ik ook niet hoor, misschien een column met een jonger iemand.'

En daar zit hem de kneep

Onze ontmoeting vindt plaats op de studentenkamer in een voormalige boerderij, gelegen aan de rand aan het dorp Rheden. Dit geeft al een beetje aan, dat de combinatie jongere-imker moeizaam is. Op die leeftijd zijn er zoveel andere prioriteiten. Momenteel is het dan ook heel stil rond het imkeren van David. Hij ziet zichzelf als levend voorbeeld van het nadeel van zijn leeftijd voor de imkerij. Met zijn bekentenis hierover geeft dat hij openlijk toe: 'Het is voor mij momenteel niet te combineren. Door de week zit ik hier in Rheden. In het weekend ben ik thuis in Middelburg en heb daar een baantje. Dat gaat dus eigenlijk allemaal niet samen met het verzorgen van een paar bijenvolken. Het ligt dus inderdaad even stil. Niettemin ben ik nog wel altijd lid van de vereniging. Wanneer ik volgend jaar klaar ben, en misschien wel weer eerder, ga ik het zeker weer oppakken. Ook ben ik nooit in staat aan activiteiten van onze club mee te

Aalbert van Schothorst, dé korfimker van de 19e eeuw

Ad Vermaas

In dit boek laat de auteur, J.J. Speelziek, de 19e eeuwse Aalbert van Schothorst zelf aan het woord. Een belangrijk deel van het boek bestaat uit de oorspronkelijke tekst van Van Schothorst. En in die bijzonder duidelijke bijdragen komt de korfteelt in alle facetten voor het voetlicht. En niet alleen dat. Ook staat er veel in over hoe men toen aankeek tegen een bijenvolk. Van Schothorst komt daarin naar voren als iemand die veel gevoel had voor de imme. Je komt in dit prettig leesbare boek dan ook tal van imkerswijsheden tegen. Geen definitieve antwoorden, maar wel oude inzichten die nu enigszins vergeten dreigen te worden.

Het tweede deel van dit boek bevat een aantal anecdotes van de auteur zelf. Niet over Van Schothorst, maar over korfimkers uit de 20e eeuw. Enkele ervan zijn verhalen voor de borreltafel en had de auteur beter kunnen weglaten. Maar de meeste passen zeer goed in de lijn van dit boek: het zijn verhalen van korfimkers die iets te melden hebben. Goed dat ook hun inbreng er is. Want de korfteelt lijkt iets voor het museum te worden en eigenlijk is dat zonde. Maar misschien helpt dit boek eraan mee dat ze toch weer toekomst krijgt.

Het boek bestaat uit 112 pagina's en is te koop bij Het Bijenhuis te Wageningen en kost f 24,50.

advertentie

V.o.f. 'het ielgat'

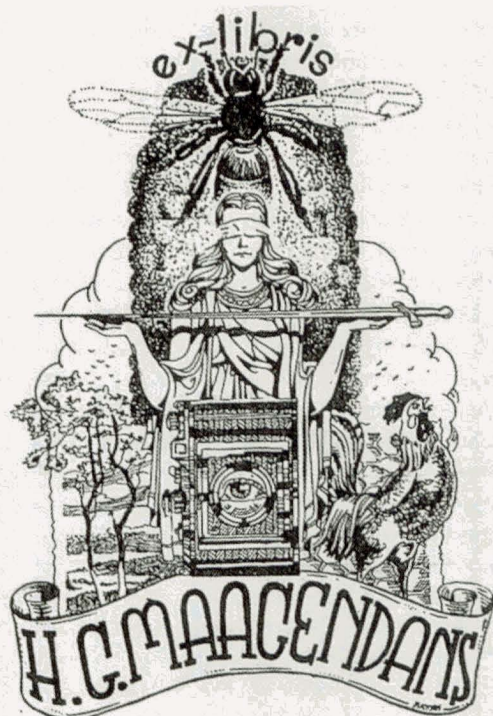
Amen 35, 9446 PA Amen
telefoon 0592 389349

Geopend 10 oktober t/m 15 maart woensdag van
13 tot 17 uur of na telefonische afspraak.
We hebben vakantie van 15 december tot 31 januari

Vervolg van pagina 313: 'Een moeilijke leeftijd'

doen. Maar ik ben zeker van plan later, eenmaal de draad weer opgepikt, mij actief binnen de vereniging op te stellen. Er valt nog genoeg te doen. Zeker aan de promotie van de imkerij is nog werk voldoende te verzetten. Ik denk dat er nog heel wat meer kan gebeuren, dan momenteel plaatsvindt. Er is best wel belangstelling onder de mensen voor onze bijen. Daarbij moeten we bij het werven van nieuwe imkers niet alleen de aandacht op de vutters richten. We mogen de jongeren niet vergeten. Niet alleen op de lagere scholen bijenlessen geven, neem ook de middelbare scholen als een soort tussentraject in je agenda op.'

En zo blijft, aan het eind van ons gesprek, het dilemma bestaan. De jeugd van de klasse van David Kaljouw is moeilijk te vangen voor de imkerij. Hij is daar zelf het aansprekende voorbeeld van. Aan de andere kant, wanneer jongeren zo gemotiveerd zijn als David, dan moet imkerend Nederland voor hen openstaan, hen met open armen ontvangen en serieus opnemen in onze kring. Er ligt nog een heel terrein braak, dat is wel duidelijk.

Exlibris van H.G. maagendans. Van 1965-1979 hoofd-bestuurslid van de VBBN. Maagendans was gerechtsdienaar, maakte veel foto's, onder andere voor het Groentje en had natuurlijk bijen.
En de haan? Symbool voor waakzaamheid en vechtlust.